

Рівненський державний гуманітарний університет
(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра вікової та педагогічної психології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 11 Корекційна педагогіка

Спеціальність **227 Терапія та реабілітація**

Освітньо-професійна програма **Фізична терапія**

Психолого-природничий факультет

2025 – 2026 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Корекційна педагогіка» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 227 Терапія та реабілітація освітньо-професійної програми «Фізична терапія».

Мова навчання українська

Розробник: Созонюк О. С., кандидат психологічних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри вікової та педагогічної психології.

Протокол № 8 від «6» червня 2025 року

Завідувач кафедри

проф. Роман ПАВЕЛКІВ

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету

Протокол № 5 від «26» червня 2025 року

Голова навчально-методичної комісії психолого-природничого факультету

(доц. Ірина ТРОХИМЧУК)

(підпис

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>22 Охорона здоров'я</u> (шифр і назва)	Вибірковий компонент освітньої програми	
Модулів – 2	Спеціальність: <u>227 Терапія та реабілітація</u>	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		3-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання (<u>Причини та класифікація порушень у розвитку людини</u>)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		6-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітній ступінь: <u>Бакалавр</u>	16 год.	
		Практичні, семінарські	
		14 год.	
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		10 год.	
		Вид контролю:	
	залік		
Передумови для вивчення дисципліни: педагогіка, клінічна психологія			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати бакалавр відповідно до вимог освітньої програми, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Корекційна педагогіка», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування знань, навичок і вмінь, фахових компетентностей, розвиток здібностей, що дають змогу професійно працювати з різними категоріями осіб з обмеженими можливостями життєдіяльності; професійно вирішувати найскладніші проблеми інклюзивної освіти дітей і дорослих.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

1. Ознайомити з сутністю, принципами, основними поняттями корекційної педагогіки.
2. Ознайомити з поняттям про систему наукових підходів та методів корекційної педагогіки, які дозволяють приймати обґрунтовані рішення під час професійної діяльності.

3. Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен оволодіти такими програмними компетентностями:

Загальні компетентності

ЗК02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

Програмні результати навчання

ПР04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПР 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Педагогічна система освіти дітей з різними видами порушень у розвитку

Тема 1. Загальні основи корекційної педагогіки

Корекційна педагогіка як наука, її мета та завдання. Основні поняття та педагогічні категорії корекційної педагогіки. Основні принципи та методи корекційної педагогіки. Історія розвитку системи навчання та виховання дітей з порушеннями психофізичного розвитку.

Тема 2. Види, причини та класифікація порушень у розвитку людини.

Поняття про порушення в розвитку людини та їх причини. Класифікація дітей з порушеннями в розвитку. Структура та закономірності порушеного розвитку. Рухові порушення та їх оцінка в структурі порушеного розвитку.

Тема 3. Психолого-педагогічна характеристика дітей із різними видами порушень.

Психолого-педагогічна характеристика дітей із сенсорними порушеннями. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями інтелектуального розвитку. Психолого-педагогічна характеристика дітей із затримкою психічного розвитку. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями опорно-рухового апарату. Психолого-педагогічна характеристика дітей з мовленнєвими порушеннями. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушенням спілкування та поведінки.

Тема 4. Психолого-педагогічна характеристика дітей з комплексними порушеннями в розвитку.

Поняття про складні порушення в розвитку. Класифікація дітей з комплексними (складними) порушеннями. Психолого-педагогічні основи розвитку та навчання осіб зі складним дефектом.

Змістовий модуль 2. Педагогічна система освіти дітей з різними видами порушень у розвитку

Тема 5. Система навчання та виховання дітей з порушеннями психофізичного розвитку.

Основні положення системи навчання та виховання дітей з обмеженими можливостями. Структура та форми корекційної освіти. Типи закладів для дітей з порушеннями психофізичного розвитку. Загальна характеристика принципів виховання дітей з порушеннями психофізичного розвитку. Особливості процесу навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку.

Тема 6. Відбір дітей до спеціальних закладів.

Принципи відбору дітей до спеціальних закладів. Діяльність психолого-медико-педагогічної консультації. Роль педагога загальноосвітніх закладів у вирішенні проблеми відбору дітей.

Тема 7. Особи з порушеннями психофізичного розвитку в умовах інклюзивної освіти.

Поняття про інклюзивну освіту, її мета та завдання. Досвід реалізації інклюзивної освіти в країнах Європи. Інклюзивна освіта в Україні.

Тема 8. Соціальна реабілітація як важлива галузь соціалізації осіб з обмеженими можливостями.

Сутність і зміст соціальної реабілітації. Основні напрями та принципи побудови процесу соціальної реабілітації. Технології соціальної реабілітації з різними категоріями осіб з обмеженими можливостями.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Психолого-педагогічні характеристики порушень у розвитку людини												
Тема 1. Загальні основи корекційної педагогіки	10	2				6						
Корекційна педагогіка як наука			2									
Тема 2. Види, причини та класифікація порушень у розвитку людини.	12	2				6						
Класифікація та види порушень у розвитку людини			2									
Тема 3. Психолого-педагогічна характеристика дітей із різними видами порушень	24	2	2			8						
Тема 4. Психолого-педагогічна характеристика дітей з комплексними порушеннями в розвитку		2				8						
Сенсорні, інтелектуальні, опорно-рухові та комплексні порушення у розвитку дитини			2									
Разом за змістовим модулем 1	46	8	8			28						
Змістовий модуль 2.												
Педагогічна система освіти дітей з різними видами порушень у розвитку												
Тема 5. Система навчання та виховання дітей з порушеннями психофізичного	10	2				6						

розвитку												
Особливості навчання та виховання дітей з порушеннями психофізичного розвитку		2				2						
Тема 6. Відбір дітей до спеціальних закладів	18	2				6						
Тема 7. Особи з порушеннями психофізичного розвитку в умовах інклюзивної освіти		2				6						
Особливості навчання та виховання дітей з психофізичними порушеннями розвитку в умовах спеціальних закладів та інклюзії		2				6						
Тема 8. Соціальна реабілітація як важлива галузь соціалізації осіб з обмеженими можливостями	10	2				6						
Сучасні підходи до розвитку корекційної освіти		2										
Разом за змістовим модулем 2	38	8	6			32						
ІНДЗ					10							
Усього годин	90	16	14	-		60						

6. Теми семінарських занять

Не передбачено

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Корекційна педагогіка як наука	2
2	Класифікація та види порушень у розвитку людини	2
3	Психолого-педагогічна характеристика дітей із різними видами порушень	2
4	Сенсорні, інтелектуальні, опорно-рухові та комплексні порушення у розвитку дитини	2
5	Особливості навчання та виховання дітей з порушеннями психофізичного розвитку	2
6	Особливості навчання та виховання дітей з психофізичними порушеннями розвитку в умовах спеціальних закладів та інклюзії	2
7	Сучасні підходи до розвитку корекційної освіти	2
	Всього годин	14 год.

8. Теми лабораторних занять

Не передбачено

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Тема.</i> Загальні основи корекційної педагогіки Презентація на тему: «Еволюція ставлення суспільства та держави до осіб з психофізичними порушеннями»	6
2	<i>Тема.</i> Види, причини та класифікація порушень у розвитку людини. Есе на тему: Причини виникнення порушень у психофізичному розвитку дитини	8
3	<i>Тема.</i> Психолого-педагогічна характеристика дітей із різними видами порушень Реферат на тему: «Психолого-педагогічна характеристика дітей з особливими освітніми потребами»	6
4	<i>Тема.</i> Психолого-педагогічна характеристика дітей з комплексними порушеннями в розвитку Реферат на тему: «Особливості розвитку дітей з комбінованим дефектом»	8
5	<i>Тема.</i> Система навчання та виховання дітей з порушеннями психофізичного розвитку Презентація на тему: «Виховання осіб з психофізичними вадами як соціальна проблема»	8
6	<i>Тема.</i> Відбір дітей до спеціальних закладів Реферат на тему: «Методи відбору дітей у спеціальні заклади»	8
7	<i>Тема.</i> Особи з порушеннями психофізичного розвитку в умовах інклюзивної освіти Презентація на тему: «Інклюзивне освітнє середовище: умови доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами»	8
8	<i>Тема.</i> Соціальна реабілітація як важлива галузь соціалізації осіб з обмеженими можливостями Презентація на тему: «Особливості соціальної реабілітації дітей з обмеженими можливостями»	8
	Разом	60 год.

10. Індивідуальні завдання.

Теми презентацій:

- Історія розвитку системи навчання та виховання дітей з порушеннями психофізичного розвитку.
- Особливості професійної діяльності корекційного педагога в роботі із сім'ями, що виховують дітей з особливими потребами.
- Модель діяльності сучасного вчителя-дефектолога.
- Сучасна стратегія розвитку корекційної освіти в Україні.

11. Методи навчання.

МН1 – словесний метод (лекція, дискусія);

МН2 – практичний метод (практичні заняття);

МН3 – наочний метод (метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, складання реферату);

МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні);

МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

12. Методи оцінювання.

МО2 – усне, письмове опитування ;

МО 4 – тестування;

МО6 – реферати, есе;

МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

МО9 – захист практичних робіт;

МО10 – залік.

13. Засоби діагностики результатів навчання:

- реферати, есе;

- індивідуальне опитування, фронтальне опитування;

- підсумкове письмове тестування;

- творча самостійна робота;

- звіти про виконання самостійної роботи

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності(згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
ЗК 02	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	ПРН 04	Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.	МН 1 МН 2 МН 3 МН 6	МО 1 МО 2 МО 7 МО 8 МО 9
ЗК 03	Навички міжособистісної взаємодії.	ПРН 15	Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.	МН 1 МН 2 МН 3 МН 6	МО 1 МО 2 МО 7 МО 8 МО 9

СК 03	Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.	ПРН 04	Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.	МН 1 МН 2 МН 3 МН 6	МО 1 МО 2 МО 7 МО 8 МО 9
СК 04	Здатність враховувати медичні, психологопедагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.	ПРН 15	Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.	МН 2 МН 3 МН 4 МН 5 МН 6	МО 1 МО 2 МО 7 МО 8 МО 9

14. Критерії оцінювання результатів навчання.

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзам ен	залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	Відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені	Достатній (конструктив но-варіативний)	Добре	

			помилки, кількість яких незначна			
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	Задовільно	
60-63	E	задовільно	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно- продуктивний)	Незадовільно	Незараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ. Залік виставляється за результатами поточного модульного контролю, проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

15. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумкове тестування	ІНДЗ	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
9	9	12	8	9	5	9	9	10	10	100
Модульний контроль 1 5 балів				Модульний контроль 2 5 балів						

Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, модульний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма контролю: залік.

16. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни представлено в системі Moodle та складається:

- Робоча програма навчальної дисципліни, силабус.
- Опорний конспект лекцій.
- Матеріали для практичних занять.
- Завдання до самостійної роботи.
- Завдання для здійснення модульного і підсумкового контролю знань.

17. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Корекційна педагогіка в системі наукових знань. Предмет і завдання корекційної педагогіки.
2. Особливості сучасної термінології в умовах розвитку гуманістичної парадигми корекційної педагогіки.
3. Об'єкт, предмет і завдання корекційної педагогіки як науки.
4. Зв'язки корекційної педагогіки з іншими науками.
5. Основні поняття корекційної педагогіки та їх коротка характеристика.
6. Загальна характеристика поняття «корекція» як центрального в корекційній педагогіці.
7. Загальна характеристика поняття «компенсація».
8. Загальна характеристика понять «реабілітація» та «абілітація».
9. Загальні і специфічні закономірності розвитку дитини з особливими освітніми потребами.
10. Основні міжнародні документи в галузі прав осіб з порушеннями психофізичного розвитку.
11. Закони України про право на освіту дітей з особливими потребами.
12. Нормативно-правові акти, які регламентують інклюзивне навчання дітей з особливими освітніми потребами.
13. Структура спеціальної освіти в Україні.
14. Характеристика закладів для дітей раннього і дошкільного віку з психофізичними порушеннями.
15. Стан спеціального навчання та інтегрування дітей з порушеннями психофізичного розвитку в загальноосвітній простір України.
16. Особливості впровадження інклюзивної освіти в Україні.
24. Актуальні проблеми спеціальної освіти в Україні на сучасному етапі. Інноваційні тенденції.
17. Поняття диференціальної діагностики в корекційній педагогіці та спеціальній психології.
18. Характеристика комплексного підходу до вивчення дітей з психофізичними порушеннями.
19. Організація діагностичної роботи в діяльності психолого-медико-педагогічних консультацій різних рівнів.
22. Основні завдання діяльності районної психолого-медико-педагогічної консультації.
21. Порядок прийому дітей до спеціальних дошкільних навчальних закладів.
22. Значення ранньої корекції у розвитку дитини з особливими освітніми потребами.
23. Характеристика умов, необхідних для повноцінного розвитку дитини.
24. Характеристика комплексного підходу до корекційно-розвивальної роботи з дітьми з психофізичними порушеннями.
25. Особливості реалізації комплексного підходу до корекційно-розвивальної роботи в дошкільному закладі.
26. Структура корекційно-педагогічного процесу в дошкільному навчальному закладі.
27. Характеристика корекційної складової освітнього процесу в дошкільному навчальному закладі.
28. Характеристика корекційно-розвивальної роботи як складової інклюзивного навчання.

29.Завдання, які стоять перед колективом навчального закладу, який опікується вихованням і розвитком дітей з особливими освітніми потребами.

30.Спеціально організоване навчання як умова привласнення дитиною з особливими освітніми потребами суспільно-історичного досвіду.

31.Особливості організації змісту корекційно-педагогічного процесу в дошкільному навчальному накладі.

32.Характеристика принципів корекційно-педагогічного процесу.

33.Характеристика принципу розвивального навчання.

34.Характеристика принципу єдності діагностики і корекції відхилень в розвитку дитини.

35.Характеристика принципу врахування співвідношення первинного порушення і вторинних відхилень у розвитку дитини.

36.Характеристика принципу корекційно-компенсувальної спрямованості навчання.

37.Характеристика принципу соціально-адаптувальної спрямованості навчання.

38. Характеристика принципу діяльнісного підходу у навчанні та вихованні дитини з психофізичним порушенням.

39.Характеристика принципу диференціального та індивідуального підходу у навчанні дітей з психофізичними порушеннями.

40.Характеристика принципу необхідності спеціального педагогічного керівництва розвитком дитини з психофізичним порушенням.

41.Технології і методи корекційної освіти.

42.Форми організації навчання дітей з особливими освітніми потребами.

43.Психолого-педагогічний супровід як умова успішної інтеграції в соціум дитини з особливими освітніми потребами.

44.Завдання та особливості організації психолого-педагогічного супроводу дитини в загальноосвітньому просторі.

45.Організаційні умови перебування дитини з особливостями психофізичного розвитку в загальноосвітньому просторі.

46.Завдання соціально-особистісного розвитку дитини дошкільного віку з психофізичними порушеннями.

47.Завдання емоційного розвитку дитини дошкільного віку з психофізичними порушеннями.

48.Завдання фізичного розвитку дитини дошкільного віку з психофізичними порушеннями.

49.Завдання пізнавального розвитку дитини дошкільного віку з психофізичними порушеннями.

50.Завдання мовленнєвого розвитку дитини дошкільного віку з психофізичними порушеннями.

51.Особливості корекційно-розвивальної роботи з дітьми раннього віку (2-3 роки), які мають порушення розвитку.

52.Особливості корекційно-розвивальної роботи з дітьми молодшого дошкільного віку (3-4 роки), які мають порушення розвитку.

53.Особливості корекційно-розвивальної роботи з дітьми молодшого дошкільного віку (4-5 років), які мають порушення розвитку.

54.Особливості корекційно-розвивальної роботи з дітьми старшого дошкільного віку (5-6 років), які мають порушення розвитку.

55.Особливості корекційно-розвивальної роботи з дітьми старшого дошкільного віку (6-7 років), які мають порушення розвитку.

56.Особливості корекційно-розвивальної роботи із слабочуючими дітьми дошкільного віку.

57.Особливості корекційно-розвивальної роботи з глухими дітьми дошкільного віку.

58.Особливості корекційно-розвивальної роботи зі слабозорими дітьми дошкільного віку.

59.Особливості корекційно-розвивальної роботи зі сліпими дітьми дошкільного віку.

60. Особливості корекційно-розвивальної роботи з дітьми дошкільного віку, які мають загальне недорозвинення мовлення.

61. Особливості корекційно-розвивальної роботи з дітьми дошкільного віку, які мають фонетико-фонематичне недорозвинення.

62. Особливості корекційно-розвивальної роботи з дітьми дошкільного віку з легким ступенем розумової відсталості.

63. Особливості корекційно-розвивальної роботи з дітьми дошкільного віку із затримкою психічного розвитку.

64. Особливості корекційно-розвивальної роботи з дітьми дошкільного віку, хворих на дитячий церебральний параліч.

65. Особливості корекційно-розвивальної роботи з аутичними дітьми дошкільного віку.

18. Рекомендована література

Основна

1. Колупаєва А. А. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання : наук.-метод. посіб. / А. А. Колупаєва, Л. О. Савчук. – К. : Наук. світ, 2010. – 196 с.

2. Миронова С. П. Підготовка вчителів до корекційної роботи в системі освіти дітей з вадами інтелекту : монографія / С. П. Миронова. – Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2007. – 304 с.

3. Миронова С. П. Олігофренопедагогіка. Компактний навчальний курс : навчальний посібник / С. П. Миронова. – Кам'янець-Подільський : К-ПНУ ім. І. Огієнка, 2008. – 204 с.

4. Основи корекційної педагогіки : навчальний посібник / С. П. Миронова, О. В. Гаврилов, М. П. Матвєєва; за заг. ред. С. П. Миронової. – Кам'янець-Подільський : К-ПНУ ім. І. Огієнка, 2010. – 264 с.

5. Підготовка до школи дітей з особливими потребами в умовах сім'ї : поради батькам / В. І. Бондар та ін.; за ред. В. І. Бондаря, В. В. Засенка. – К. : Наук. світ, 2005. – 256 с.

6. Синьов В. М. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка : підручник / В. М. Синьов. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2007. – Частина І. – 238 с.

7. Синьов В. М. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка / В. М. Синьов. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009. – Частина 2. – 224 с.

8. Синьова Є. П. Тифлопсихологія : підручник / Є. П. Синьова. – К. : Знання, 2008. – 365 с.

9. Спеціальна педагогіка : Понятійно-термінологічний словник / за ред. академіка В. І. Бондаря. – Луганськ : Альма-матер, 2003. – 436 с.

10. Шеремет М. К. Логопедія : підручник / М. К. Шеремет, В. В. Тарасун, С. Ю. Конопляста / за ред. М. К. Шеремет. – К. : Видавничий Дім „Слово”, 2010. – 376 с.

Додаткова

1. Бондар В. І. Історія олігофренопедагогіки : підручник / В. І. Бондар, В. В. Золотоверх. – К. : Знання, 2007. – 375 с.

2. Положення про спеціальну загальноосвітню школу (школу-інтернат) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку. – К. – 2008. – 24 с.

3. Синьов В. М. Основи дефектології : навч. посібник для студ. пед. ін-тів / В. М. Синьов, Г. М. Коберник. – К. : Вища школа, 1994. – 143 с.

4. Український дефектологічний словник / Л. В. Вавіна, А. М. Висоцька, В. В. Засенко та ін.; за ред. В. І. Бондаря. – К. : Милосердя України, 2001. – 211 с.

5. Хрестоматія з сурдопедагогіки / За ред. Л. І. Фомічової – К., 2003. – 262 с.

Інформаційні (інтернет) ресурси

catalogue.nplu.org

<http://www.lib.rv.ua/>